

Sammanträde med Barn- och ungdomsnämndens arbetsutskott

Tid: 2025-10-07, kl. 12:00-16:00

Plats: Grand Hotel

Utökad arbetsutskott kl. 12-15, ordinarie sammanträde kl. 15-16

Thomas Thim (M),
Ordförande

Karin Berg,
Sekreterare

Ärendelista

1. Information
2. Preliminär information budgetuppföljning per september
Projektering förskola Ingared, 2025.256 BUN
3. Bevakning skolplikt lå 25/26, 2025.277 BUN
4. Fritidshemmets lärmiljöer och inre organisation, 2025.280 BUN
5. Återkallande av tillstånd, Ströms Slott, 2025.279 BUN

Projektering förskola Ingared

2

2025.256 BUN

Datum: 2025-09-29
Handläggare: Matilda Ström
Diariernr: 2025.256 BUN

Barn- och ungdomsnämnden

Projektering förskola Ingared

Ärendebeskrivning

Barn- och ungdomsnämnden gav den 22 november 2022, § 111 förvaltningen i uppdrag att tillsammans med Alingsåshem ta fram en förstudie för ny förskola i Ingared. Förstudien levererades i juli 2025 och visar att det är möjligt att uppföra en ny förskola för 120 barn på del av fastigheten Ingared 5:114 vid Kärrbogärdevägen.

Detaljplanearbete pågår sedan juni 2022, då Alingsåshem tecknade planavtal med samhällsbyggnadsförvaltningen. Planförslaget möjliggör en förskola i två våningar med tillhörande friytor, god tillgänglighet för gång- och cykeltrafik samt erforderliga parkeringsplatser. Kommunstyrelsen beslutade den 1 september 2025, § 164 att godkänna planförslaget för granskning. Efter granskningsskedet kan detaljplanen antas.

Efter att Alingsåshem levererat förstudien går processen nu vidare till projekteringen av den nya förskolan i Ingared. Förstudien omfattar byggnadsdata, hyresprognos och en preliminär tidplan. Nästa steg i processen är att inleda projektering av systemhandling och upprättande av preliminärt hyresavtal med Alingsåshem.

Förvaltningens yttrande

Behovet av fler förskoleplatser i södra Alingsås, och särskilt i Ingared, är fortsatt högt. Enligt gällande lokalförsörjningsplan 2025–2033 beslutad av barn- och ungdomsnämnden den 27 maj 2025, § 39 planeras en ny förskola i Ingared för att möta det långsiktiga behovet i hela kommundelen. När förskolan står klar beräknas initialt en överkapacitet uppstå, men denna bedöms successivt tas i anspråk i takt med fortsatt bostadsutbyggnad. Förskolan kan tidigast tas i bruk våren 2028. I samband med detta planeras de tillfälliga lokalerna i Säven att sägas upp och en av byggnaderna för Ingareds förskola, "röda förskolan", kommer att utredas närmare avseende skick och framtida användning.

Placeringen i Ingared bedöms bidra till att förbättra flödet för placeringar i hela södra kommundelen samt stärka förutsättningarna för en effektiv organisation och en långsiktigt hållbar kompetensförsörjning. Barnperspektivet har varit vägledande i arbetet, med särskilt fokus på trygghet, tillgänglighet och miljöer som stimulerar lek och lärande. Utformningen följer barn- och ungdomsnämndens ramprogram för förskola och beaktar krav på friyta, logistik, trafiklösningar och hållbar utveckling.

Den nya förskolan planeras ha kapacitet för 120 barn i två våningar med en preliminär inflyttning i augusti 2028. För att möjliggöra detta behöver beslut om projektering tas under hösten 2025, parallellt med det pågående detaljplanearbetet.

Nästa steg i processen är att Alingsåshem inväntar beställning av projektering från Alingsås kommun i enlighet med gällande lokalförsörjningsprocess för att ta fram en systemhandling för en ny förskola samt ett preliminärt hyresavtal.

Ekonomisk bedömning

Förstudien redovisar en hyresprognos om cirka 4 000 000 kr per år (motsvarande ca 2 886 kr/kvm LOA) baserat på ett tioårigt hyresavtal med full momsplikt. Drift- och underhållskostnader, el, vatten och uppvärmning ingår enligt hyresmodellen. Gränsdragningslistan kan påverka hyresnivån i samband med fortsatt projektering.

Förslag till beslut**Förslag till beslut i barn och ungdomsnämnden**

1. Förstudie ny förskola Ingared antas
2. Barn- och ungdomsnämnden överlämnar beslut om projektering av ny förskola i Ingared till kommunstyrelsen för fortsatt beredning.

Förslag till beslut i kommunstyrelsen

1. Projektering av ny förskola i Ingared beslutas

Bilagor

1. PM förstudie Ingareds förskola
2. Bilaga situationsplan

Beslutet ska skickas till

Kommunstyrelsen, Alingsåshem

Helena Balte
Förvaltningschef

Matilda Ström
Lokalstrateg

FÖRSTUDIE NY FÖRSKOLA I INGARED

2025-07-03 Leverans till Barn- och ungdomsförvaltningen

Innehåll

1. Uppdrag och beställning
2. Avgränsningar
3. Förstudiens resultat
4. Byggnadsdata
5. Hyresprognos
6. Fortsatt arbete
7. Bilagor

1 Uppdrag och beställning

Barn- och ungdomsförvaltningen har ett behov av en ny förskola i Ingared med kapacitet för minst 120 barn. För att möjliggöra detta tecknade Alingsåshem i juni 2022 ett planavtal med Samhällsbyggnadsförvaltningen för att inleda detaljplanearbete vid Kärrbogärdevägen, del av fastigheten Ingared 5:114.

Ett avtal mellan Barn- och ungdomsförvaltningen och Alingsåshem tecknades i januari 2023. Enligt avtalet får Alingsåshem i uppdrag att medverka aktivt i detaljplanearbetet och ta fram beslutsunderlag kopplat till etableringen av den nya förskolan.

Uppdraget till Alingsåshem omfattar följande:

- Medverka aktivt i detaljplanearbetet genom deltagande i möten, framtagna av underlag samt säkerställa att nödvändiga beslut fattas i rätt tid.
- Säkerställa att detaljplanen ger byggrätt för en ny förskola i Ingared med kapacitet för minst 120 barn.
- Ta fram en hyresprognos för den planerade förskolan.
- Ta fram en tidplan för det fortsatta genomförandet av projektet.

2 Avgränsningar

Följande avgränsningar har gjorts:

Förstudien baseras på de utredningar och handlingar som tagits fram i samband med detaljplanearbetet. Inga ytterligare utredningar har genomförts utöver dessa.

3 Förstudiens resultat

Sammanfattning av förstudiens resultat:

- Ett granskningsförslag till detaljplan har tagits fram, som möjliggör uppförandet av en ny förskola i Ingared.
- Inom planförslaget ryms en förskola i två våningar med plats för 120 barn.
- Förskolan planeras på del av fastigheten Ingared 5:114, vid Kärrbogärdevägen.
- Förutsättningar för genomförande, inklusive tidplan och hyresprognos, har belysts inom ramen för förstudien.

4 Byggnadsdata

Bruttoarea (BTA)

1554 kvm

Uthyrbara ytan (LOA)

1386 kvm

5 Hyresprognos

- Årshyra: ca 4 mkr
- Hyresnivå: 2 886 kr/kvm LOA uthyrbar yta

Hyresprognosen på ca 4 mnkr i årshyra är framtagen utifrån följande antaganden:

- Hyreskontrakt om 10 år.
- Hyresprognos i 2025 års nivå.
- Full momspliktig verksamhet förutsätts.
- Drift- och underhållskostnader ingår i hyran enligt hyresmodellen.
- El, vatten och uppvärmning ingår i hyran.
- Gränsdragningslistan kan påverka hyreskalkylen.

6 Fortsatt arbete och nästa steg

Om målet är att få till en ny förskola så snabbt som möjligt är det fördelaktigt att arbeta vidare med parallella processer. Det innebär att beslut om att inleda projektering föreslås tas under hösten/vintern 2025, trots att detaljplanen ännu inte är antagen.

Nästa steg

Alingsåshem inväntar beställning av projektering från kommunen i enlighet med gällande lokalförsörjningsprocess för att ta fram en systemhandling för en ny förskola samt ett preliminärt hyresavtal.

Viktiga frågor i fortsatt arbete

- Fortsatt arbete med kalkyl och hyresprognos.
- Färdigställande och antagande av detaljplan (granskning i sep 2025, prel. antagande i KF jan 2026, laga kraft tidigast feb 2026 om ingen överklagan sker).

Preliminär tidplan

21 oktober 2025	Prel. behandling projektering i BUN
24 november 2025	Prel. beslut om projektering i KS
December 2025	Start projektering av systemhandling
28 januari 2026	Prel. beslut om antagande detaljplan i KF
September 2026	Beslut i KS/KF om byggstart
Augusti 2028	Prel. inflytt

7 Bilagor

Situationsplan

Bevakning skolplikt lå 25/26

3

2025.277 BUN

Datum: 2025-09-29
Handläggare: Louisa Asterfjord
Diariernr: 2025.277 BUN

Barn- och ungdomsnämnden

Bevakning skolplikt lå 25/26

Ärendebeskrivning

Alla barn som är bosatta i Sverige omfattas av skolplikt enligt föreskrifterna i 7 kap. 2 § skollagen (2010:800). Skolplikt gäller dock inte barn som varaktigt vistas utomlands eller vars förhållanden är sådana att det uppenbarligen inte kan begäras att barnet ska gå i skola.

För elever som avser att tillfälligt bosätta sig utomlands kan vårdnadshavare ansöka om att fullgöra skolplikten på annat sätt. Skolplikten inträder i regel höstterminen det kalenderår då barnet fyller sex år. Hemkommunen har möjlighet att förelägga vårdnadshavare med eller utan vite om de hindrar skolplikten.

I det här ärendet följer barn- och ungdomsnämnden de elever som är folkbokförda i Alingsås kommun men saknar skolplacering. För elever som har en skolplacering i Alingsås kommun, men som uteblir från skolgången startas en frånvaroutredning på skolenheten. Elevers frånvaro och frånvarohantering hanteras i ett separat ärende och tas därför inte upp i det här ärendet.

Förvaltningens yttrande

Barn- och ungdomsförvaltningen har en upprättad rutin för uppföljning av elever som är folkbokförda och skolpliktiga i Alingsås kommun men saknar skolplacering i syfte att säkerställa att eleven får sin rätt till utbildning.

I rutinen för skolplikt och närvaro ingår bland annat att söka kontakt med vårdnadshavare för att kartlägga var eleven befinner sig. Kan inte kontakt etableras på ett enkelt sätt med vårdnadshavare prövas alternativa kontaktvägar till exempel genom släktingar, boende i samma byggnad eller med tidigare kommun. Beroende på vad som framkommer i efterforskningarna kan det bli fråga om att samverka med exempelvis socialtjänsten för att säkerställa rätten till utbildning.

Vid utredning av skolplikt har förvaltningen en kontinuerlig dialog med både Skatteverket och Försäkringskassan. Underlag som styrker eventuell utlandsvistelse som inkommer till förvaltningen skickas vidare till Skatteverket. En folkbokföringsutredning genomförs för att fastställa huruvida berörda elever ska skrivas som utlandsboende, vilket utreds av Skatteverket.

Aktuella ärenden inom ramen för skolpliktsbevakningen läsåret 25/26

Inom ramen för skolpliktsbevakning har totalt 48 ärenden hanterats från läsårets start fram till och med september månad. Av dem är det 32 folkbokförda elever i Alingsås kommun utan en skolplacering. I övriga ärenden har eleverna antingen en skolplacering på kommunal/fristående skola eller i annan kommun.

Status för ärenden rörande folkbokförda elever utan skolplacering

- 16 ärenden har beslut om skolpliktens upphörande och är anmälda till både Skatteverket och Försäkringskassan. Sju av dessa ärenden gällande skolpliktens upphörande är återkommande från föregående läsår.

- I sex ärenden finns beslut om uppskjuten skolplikt.
- I tre ärenden finns beslut om att fullgöra skolplikten på annat sätt.
- I sju ärenden har eleven gått ur grundskolan i förtid.

Ekonomisk bedömning

Beslutet medför inga kostnader.

Förslag till beslut

Redovisningen godkänns.

Helena Balte
Förvaltningschef

Louisa Asterfjord
Planeringsstrateg

Helena Balte, Godkännare tjänsteskrivelse, 2025-09-29

Fritidshemmets lärmiljöer och inre organisation

4

2025.280 BUN

Datum: 2025-09-29
Handläggare: Christian Jerhov
Diariernr: 2025.280 BUN

Barn- och ungdomsnämnden

Fritidshemmets lärmiljöer och inre organisation

Ärendebeskrivning

Som en del i huvudmannens kontinuerliga uppföljning av utbildningen i de olika skolformerna rapporteras i detta ärende om fritidshemmets lärmiljöer och inre organisation avseende läsåret 2024/2025. Uppföljningar görs av personal, deras utbildningsnivå och befattningar, personaltäthet, fritidshemmets inre organisation, arbete med undervisningen utifrån det centrala innehållet i läroplanen (Lgr22). Ärendet behandlar inte de fysiska förutsättningarna i form av lokaler och fysiska lärmiljöer i övrigt.

Underlaget utgörs av skolenheternas verksamhetsuppföljningar (dokumentationen av det systematiska kvalitetsarbetet på enhetsnivå), dokumentation av pågående utvecklingsarbete, lokalt framtagna statistik och nationell statistik.

Resultaten av utbildningen i fritidshemmet, analyser av måluppfyllelse och kvalitet och i förekommande fall förslag på framåtsyftande utvecklingsarbete redovisas i huvudmannens verksamhetsuppföljning.

Förvaltningens yttrande

Alingsås kommuns fritidshem arbetar systematiskt för att i ökad utsträckning nå de nationella målen för verksamheten, såväl avseende undervisningens planering och genomförande som dess innehåll.

Skolornas inre organisation av sina respektive fritidshem bedöms vara tydlig och ändamålsenlig i form av gruppindelningar och åldersindelningar men det bör noteras att personaltätheten i form av antalet inskrivna barn per årsarbetare ökat under läsåret 2024/2025.

Andelen personal med pedagogisk högskoleutbildning har ökat under senare år och var 2024/2025 på en nivå jämförbar med riket som helhet. Den största personalgruppen utgörs av lärare i fritidshem, helt i enlighet med de målsättningar för kompetensförsörjning som är under utarbetande. Men, fortsatta insatser för att rekrytera fler lärare med legitimation för undervisning i fritidshemmet bedöms behövas.

Ekonomisk bedömning

Beslutet innebär inga kostnader

Förslag till beslut

Redovisningen godkänns

Beslutet ska skickas till

Rektorer med ansvar för fritidshem

Helena Balte
Förvaltningschef

Christian Jerhov
Verksamhetsutvecklare

Helena Balte, Godkännare tjänsteskrivelse, 2025-09-29

Fritidshemmets lärmiljöer och inre organisation

Diarienummer: 2025:280

Datum: 2025-09-16
Christian Jerhov
Verksamhetsutvecklare

Innehåll

1.	Inledning	3
1.1.	Fritidshemmets uppdrag	3
2.	Förutsättningar och inre organisation	4
2.1.	Personal och befattningar	4
2.1.1	Befattningar i Alingsås kommuns fritidshem.....	4
2.2.	Fritidshemmens inre organisation	5
2.2.1	Personaltäthet	5
3.	Undervisningen	6
3.1.	Utveckling av fritidshemmens inre organisation, lärmiljöer och undervisning	6
3.1.1	Kvalitetshjul och fritidspedagogisk planering.....	7
3.1.2	Nätverk för lärare i fritidshem.....	7
4.	Sammanfattande analys.....	8
	Bilaga 1 – Centralt innehåll.....	9

1. Inledning

Föreliggande rapport beskriver Alingsås kommuns fritidshemsverksamhet under läsåret 2024/2025 i form av dess förutsättningar och skolenheternas inre organisation av fritidshemmen tillsammans med beskrivningar av undervisningens genomförande. Ärendet behandlar inte de fysiska förutsättningarna i form av lokaler och fysiska lärmiljöer i övrigt.

Underlaget utgörs av skolenheternas verksamhetsuppföljningar (dokumentationen av det systematiska kvalitetsarbetet på enhetsnivå), dokumentation av pågående utvecklingsarbete, lokalt framtagen statistik och nationell statistik.

Resultaten av utbildningen i fritidshemmet, analyser av måluppfyllelse och kvalitet och i förekommande fall förslag på framtidsutvecklingsarbete redovisas i huvudmannens verksamhetsuppföljning.

1.1. Fritidshemmets uppdrag

Fritidshemmet ska komplettera utbildningen i förskoleklassen, grundskolan och anpassade grundskolan. Fritidshemmet ska stimulera elevernas utveckling och lärande samt erbjuda dem en meningsfull fritid och rekreation. Utbildningen ska utgå från en helhetssyn på eleven och elevens behov. Fritidshemmet ska främja allsidiga kontakter och social gemenskap (SL 2010:800 kap. 14 §2).

I läroplanen (Lgr22)¹ beskrivs värdegrunden och uppdraget, övergripande mål och riktlinjer för utbildningen i förskoleklass, fritidshem och grundskola. I läroplanens kapitel 4 (Fritidshemmet) beskrivs att fritidshemmets undervisning ska ta sin utgångspunkt i elevernas behov, intressen och erfarenheter, men också att eleverna kontinuerligt utmanas ytterligare genom att de inspireras till nya upptäckter.

I undervisningen ska eleverna erbjudas en variation av arbetssätt, uttrycksformer och lärmiljöer som integrerar omsorg och lärande. Undervisningen i fritidshemmet kompletterar förskoleklassen och skolan genom att lärandet i högre grad ska vara situationsstyrt, upplevelsebaserat och grupporienterat samt utgå från elevernas behov, intressen och initiativ.

¹ I de delar som rör fritidshemmet gäller Lgr22 även för anpassad grundskola.

2. Förutsättningar och inre organisation

2.1. Personal och befattningar

För att bedriva undervisning inom fritidshemmet krävs legitimation för undervisning i fritidshemmet. I fritidshemmet får det, utöver legitimerade lärare, i undervisningen även finnas annan personal med sådan utbildning eller erfarenhet att elevernas eller barnens utveckling och lärande främjas (SL 2010:800 kap. 2 §§ 13-14).

2.1.1 Befattningar i Alingsås kommuns fritidshem

Inför 2024 infördes i Alingsås kommun, i likhet med flera andra kommuner inom Göteborgsregionen, något som kallas "Befattningspaletten" inom fritidshemsverksamheten. Befattningspaletten utgår från fyra olika befattningar. Utifrån dessa har medarbetarna delvis olika uppdrag och ansvarsområden som utgår från de kompetenser och den utbildning som medarbetaren har. De fyra befattningarna är:

1. Lärare fritidshem (Legitimerade lärare med behörighet att undervisa i fritidshem. Grundskollärare med inriktning fritidshem eller Fritidspedagog)
2. Lärare fritidshem obehörig (Legitimerade lärare med annan behörighet än för undervisning i fritidshem och förskollärare)
3. Pedagog fritidshem (Pedagogisk utbildning på minst gymnasial nivå, YH-utbildning, likvärdig utbildning med pedagogisk inriktning eller annan pedagogisk utbildning)
4. Fritidsassistent (Slutförd men ej pedagogisk utbildning eller motsvarande)

Lärare i fritidshem (befattning 1 ovan) planerar och ansvarar för undervisningen. Övriga befattningar genomför eller deltar i genomförandet av undervisningen utifrån sin kompetens.

Inför 2024 gjordes en kartläggning av befintlig personal och deras befattningar och förändringar i anställningarna utifrån denna genomfördes.

Den vanligaste befattningen hösten 2025 är lärare i fritidshem följd av fritidsassistent och pedagog fritidshem, på samma sätt som föregående år. Lärare fritidshem obehörig är ovanligare. Det finns minst en anställd på befattningen lärare i fritidshem på samtliga skolor i kommunen och sammantaget har fyra av tio anställda den befattningen. Målet är att öka andelen lärare i fritidshem, utifrån ett pågående arbete med kompetensförsörjningsmål för barn- och ungdomsförvaltningen.

Det finns ingen nationell statistik för andelen lärare i fritidshem med legitimation (motsvarande befattning 1 ovan) utan de jämförelser som kan göras avser istället personal med en pedagogisk högskoleutbildning (motsvarande befattning 1 och 2 ovan).

Per 15 oktober	2024	2023	2022	2021	2020
Anställda, andel (%) heltidstjänster med pedagogisk högskoleexamen i fritidshemmet , kommunal regi (Skolverkets jämförelsetal)	38	36	32	31	31
Jämförelse riket	39	38	38	39	39

Andelen anställda (räknat i heltidstjänster) med pedagogisk högskoleexamen i Alingsås kommuns fritidshem ökar över tid. Andelen 2025 (beräknat per 2024-10-15) var 38 procent vilket är på en motsvarande nivå som i riket som helhet, efter att under en rad av år, trots en kontinuerlig ökning, legat lägre.

2.2. Fritidshemmens inre organisation

I skolenheternas verksamhetsuppföljningar beskrivs fritidshemmens inre organisation. Nedanstående är en sammanfattning av samtliga skolenheters beskrivningar.

I skollagens 14 kap. framgår att huvudmannen ska se till att fritidshemmens elevgrupper har en lämplig sammansättning och storlek. Alingsås kommuns fritidshem organiseras vanligen i en eller flera avdelningar (fem är det högsta antalet). Det är i huvudsak på de minsta skolorna där samtliga elever på fritidshemmet ingår i en gemensam elevgrupp. Det finns dock exempel på skolor där grupperingarna istället görs flexibelt utifrån vilka aktiviteter som planeras.

Det vanligaste är att eleverna på skolornas fritidshem fördelas på olika avdelningar baserat på elevernas ålder. Vilka aktiviteter som genomförs, hur dessa organiseras och hur integreringen mellan perspektiven omsorg och lärande kan tillgodoseas kan ofta kopplas till elevernas ålder och mognad. Elever i lägre årskurser är oftast fördelade på elevgrupper innehållande en eller två årskurser medan äldre elever är fördelade i grupper som innehåller ett något större åldersspann. En anledning till detta är att deltagandet i fritidshemsverksamheten vanligen minskar med elevernas ökade ålder.

2.2.1 Personaltäthet

	2024	2023	2022	2021	2020
Inskrivna barn/årsarbetare i fritidshem, antal (Skolverkets jämförelsetal)	23,8	21,4	21,6	21,7	20,9
Jämförelse riket	21,4	20,2	20,2	20,3	20,1

Antalet barn per årsarbetare har under de senaste åren varit relativt stabilt. Antalet barn per årsarbetare ökar dock märkbart 2024/2025. En liknande ökning syns även för riket som helhet.

3. Undervisningen

Undervisning (gäller för samtliga skolformer och för fritidshemmet) definieras i skollagens kapitel 1 § 3 som:

[...] processer som på lektioner eller vid andra lärtillfällen leds av lärare eller förskollärare mot mål som anges i förordningar och andra författningar som ansluter till denna lag och som syftar till utveckling och lärande genom att barn eller elever inhämtar och utvecklar kunskaper och värden

Undervisningen i fritidshemmet utgår från såväl läroplanens mål som elevernas behov, intressen och erfarenheter. Undervisningen ska vara varierad och integrera omsorg och lärande.

Undervisningen i fritidshemmet ska planeras och genomföras så att eleverna får möta undervisning inom följande områden för det centrala innehållet:

- Språk och kommunikation
- Skapande och estetiska uttrycksformer
- Natur och samhälle
- Lekar, fysiska aktiviteter och utevistelse

(I Bilaga 1 beskrivs hela det centrala innehållet som det är formulerat i Lgr22)

3.1. Utveckling av fritidshemmets inre organisation, lärmiljöer och undervisning

I föregående års uppföljning av fritidshemmets lärmiljöer och inre organisation konstaterade att innehållet i undervisningen utifrån samtliga delar av det centrala innehållet (se ovan) var olika väl beskrivet i skolornas verksamhetsuppföljningar. Ett utvecklingsområde som varit i fokus sedan dess är hur fritidshemmets undervisning kan planeras så att den säkerställer att alla elever möter alla delar av det centrala innehållet under sin vistelse på fritidshemmet.

Det utvecklingsarbete som genomförts utifrån huvudmannens identifierade utvecklingsbehov har i huvudsak genomförts av förvaltningens två förstelärare i fritidshem med centrala uppdrag tillsammans med en utvecklingsledare från Stöd och utveckling.

Förstelärarna genomförde under höstterminen 2024 verksamhetsbesök på alla kommunala fritidshem i kommunen. Där genomfördes kartläggningar av arbetssätt, lärmiljöer och utmaningar identifierades tillsammans med goda exempel. För att nå ökad kvalitet gjordes bedömningen att fritidshemmen behöver utveckla gemensamma verktyg för att kvalitets-säkra undervisningen, såsom den förväntas bedrivas enligt läroplanen (se ovan).

3.1.1 Kvalitetshjul och fritidspedagogisk planering

Ett av de verktyg som identifierats som lämpliga att använda för ändamålet är Unikums kommungemensamma mall kring fritidspedagogiska planeringar (FRIPP). Ytterligare ett sätt är att arbeta fram ett så kallat kvalitetshjul för att stödja det systematiska kvalitetsarbetet i förhållande till undervisningens genomförande under året.

För att verktygen ska ge önskad effekt identifierades också behovet av att utveckla och förbättra dokumentation av elevernas lärande i syfte att synliggöra elevernas progression och ett ökat fokus på att reflektion och analys av undervisningen blir etablerade rutiner på alla fritidshem.

Under vårterminen 2025 genomfördes workshops på alla fritidshem som behandlade användningen av FRIPP som ett verktyg för att kvalitetssäkra undervisningen och det nya kvalitetshjulet. Medarbetarna fick testa på att göra egna FRIPP:ar kopplade till det centrala innehållet i läroplanen. Genom att arbeta med FRIPP som verktyg synliggörs undervisningen och lärandet. Det blir även enklare att reflektera och analysera, vilket bidrar till att öka möjligheterna att säkerställa en undervisning av hög kvalitet.

En uppföljning som har gjorts visar att efter genomförda insatser har en klar majoritet av skolorna ökat sin användning av FRIPP:ar. Även presentationen av kvalitetshjulet har mottagits positivt och upplevts som ett bra förtydligande kring hur fritidshemmen ska kunna undervisa utifrån hela det centrala innehållet i läroplanen.

Utvecklingsarbetet planeras att fortgå i samma riktning som under föregående år även under läsåret 2025/2026.

3.1.2 Nätverk för lärare i fritidshem

Ytterligare en del i arbetet med utvecklingen av fritidshemmen är ett nätverk med personal från kommunens fritidshem som leds av förstelärarna tillsammans med ansvarig utvecklingsledare.

Nätverket utgörs av en representant från varje skola och träffas fem gånger per år. På nätverkets möten tas olika utvecklingsfrågor upp, rörande exempelvis arbetslagsorganisationen, kvalitetshjul kontra årshjul, likvärdighet och kvalitet i undervisningen, fritidshemmets lärmiljöer och arbetet med FRIPP:ar.

4. Sammanfattande analys

Alingsås kommuns fritidshem arbetar systematiskt för att i ökad utsträckning nå de nationella målen för verksamheten, såväl avseende undervisningens planering och genomförande som dess innehåll.

Skolornas inre organisation av sina respektive fritidshem bedöms vara tydlig och ändamålsenlig i form av gruppindelningar och åldersindelningar men det bör noteras att personaltätheten i form av antalet inskrivna barn per årsarbetare ökat under läsåret 2024/2025.

Andelen personal med pedagogisk högskoleutbildning har ökat under senare år och var 2024/2025 på en nivå jämförbar med riket som helhet. Den största personalgruppen utgörs av lärare i fritidshem, helt i enlighet med de målsättningar för kompetensförsörjning som är under utarbetande. Men, fortsatta insatser för att rekrytera fler lärare med legitimation för undervisning i fritidshemmet bedöms behövas.

Bilaga 1 – Centralt innehåll

Ur Läroplan för grundskolan samt för förskoleklassen och fritidshemmet (Lgr22):

Centralt innehåll

Undervisningen ska behandla följande centrala innehåll.

Språk och kommunikation

- Samtala, lyssna, ställa frågor samt framföra egna tankar, åsikter och argument om olika områden, till exempel etiska frågor och vardagliga händelser.
- Samtala om olika typer av texter.
- Digitala verktyg och medier för kommunikation.
- Säker och ansvarsfull kommunikation, även i digitala sammanhang.
- Ord och begrepp som uttrycker behov, känslor, kunskaper och åsikter. Hur ord och yttranden kan uppfattas av och påverka en själv och andra.

Skapande och estetiska uttrycksformer

- Skapande genom olika estetiska uttrycksformer, till exempel lek, bild, musik, dans och drama.
- Olika material, redskap och tekniker för att skapa och uttrycka sig.
- Tolka och samtala om olika estetiska uttryck.
- Digitala verktyg för framställning av olika estetiska uttryck.

Natur och samhälle

- Olika sätt att utforska företeelser och samband i natur, teknik och samhälle, till exempel genom samtal, studiebesök och digitala medier. Hur företeelser och samband kan beskrivas, till exempel med ord och bilder.
- Matematik som redskap för att beskriva vardagliga företeelser och för att lösa vardagliga problem.
- Byggande och konstruktion med hjälp av olika material, redskap och tekniker.
- Normer och regler i elevernas vardag, till exempel i lekar och spel, och varför regler kan behövas.
- Etnicitet, könsroller, kroppsideal och konsumtion samt kritisk granskning av hur dessa företeelser framställs i medier och populärkultur.
- Demokratiska värderingar och principer, i sammanhang som är bekanta för eleverna. Hur gemensamma beslut kan fattas och hur konflikter kan hanteras på ett konstruktivt sätt.
- Barnets rättigheter i enlighet med konventionen om barnets rättigheter (barnkonventionen).
- Hur människors olika val i vardagen kan bidra till en hållbar utveckling.
- Närsamhällets och föreningslivets utbud av aktiviteter och platser för kultur, fritid och rekreation.
- Orientera sig i närmiljön och hur man beter sig i trafiken på ett säkert sätt.

Lekar, fysiska aktiviteter och utevistelse

- Initiera, organisera och delta i lekar av olika slag.
- Idrotter och andra fysiska aktiviteter inomhus och utomhus under olika årstider och i olika väder.
- Utevistelse under olika årstider, samt närmiljöns möjligheter till vistelse i naturen och på andra platser för fysisk aktivitet och naturupplevelser.
- Säkerhet och hänsyn till miljö och andra människor vid vistelse i olika naturmiljöer. Rättigheter och skyldigheter i naturen enligt allemansrätten.
- Livsstilens betydelse för hälsan, till exempel hur kost, sömn och balansen mellan fysisk aktivitet och vila påverkar det psykiska och fysiska välbefinnandet.

Återkallande av tillstånd, Ströms Slott

5

2025.279 BUN

Datum: 2025-09-29
Handläggare: Jonas Nordlander
Diariernr: 2025.279 BUN

Barn- och ungdomsnämnden

Återkallande av tillstånd, Ströms slott AB

Ärendebeskrivning

Skollagens 26:e kapitel anger att kommunen ansvarar för tillsyn och tillstånd vad gäller förskolor och pedagogisk omsorg som bedrivs i enskild regi inom kommunen. I Alingsås kommun har Barn- och ungdomsnämnden ansvar för detta. Ströms slott AB har tidigare bedrivit pedagogisk omsorg i kommunens norra del. Tillstånd att bedriva pedagogisk omsorg beviljades av barn- och ungdomsnämnden 2012. Huvudmannen har inte bedrivit verksamhet i Alingsås kommun på över två år. Skollagen 26 kap, 14c§ anger att en kommun ska återkalla ett godkännande om verksamheten inte bedrivits under en sammanhängande tid av 2 år.

Förvaltningens yttrande

Huvudmannen Ströms slott hade barn inskrivna i sin verksamhet senast juli 2023. Sedan dess har huvudmannen inte bedrivit verksamhet i Alingsås kommun.

Skollagen anger att en kommun ska återkalla ett godkännande om verksamheten inte har bedrivits under en sammanhängande tid av två år om det inte föreligger särskilda skäl.

Huvudmannen har informerats att tillståndet återkallas och det finns möjlighet för huvudmannen att söka nytt tillstånd enligt ordinarie rutiner för tillståndsansökan, om huvudmannen vill bedriva verksamhet i Alingsås kommun vid ett senare tillfälle.

Ekonomisk bedömning

Beslutet har ingen ekonomisk påverkan.

Förslag till beslut

Barn- och ungdomsnämnden återkallar godkännande för Ströms slott AB att bedriva pedagogisk omsorg i Alingsås kommun.

Beslutet ska skickas till

Ströms slott AB

Helena Balte
Förvaltningschef

Jonas Nordlander
Planeringsstrateg